

ИНТЕРВЮ

**Фелдшер Димитра Димова
от ФСМП - Генерал Тошево:**

СПЕШНАТА ПОМОЩ НЕ Е ПОГРЕБАЛНА АГЕНЦИЯ - НИЕ РЕАЛНО ПОМАГАМЕ НА ХОРАТА!

Димитра Димова е родена в град Тервел, Добричка област. Завършила Полувисшия медицински институт "Проф. д-р Иван Петрович Павлов" - гр. Русе, а по-късно взима и бакалавърски диплом в Медицински университет "Проф. д-р Параскев Стоянов" - гр. Варна.

От 1979 г. до сега работи във Филиала за спешна медицинска помощ - гр. Генерал Тошево. Преминала е множество курсове за продължаващо обучение: курс по токсикология в УМБАЛСМ "Н. И. Пирогов", текущи курсове за спешна помощ: "Давене и удавяне", "Шок и поведение", "Спешни случаи при деца" и др. Притежава лиценз за предпътни медицински прегледи на водачи на МПС.

На 7 април 2018 г. по случай Световния ден на здравето фелдшер Димова получи грамота и финансов стимул от кмета на Генерал Тошево Валентин Димитров с решение на Общинския съвет на града.

"Времето ми показва, че благодарността на спасения човек е най-голямата награда. Дава ми сили да продължа убедено да правя това, което зная, мога и трябва да направя сега и веднага", казва фелдшер Димова. Тя споделя, че се е насочила случайно към професията, но после я обикнала. *"Спешната помощ е вид зараза, има тръпка в нея. Почнеш ли, не можеш да я оставиш. Поне с мен се получи така",* допълва специалистката. Тя следва максимата *"Прави каквото и когато трябва!"*.

Преди изпитвала огромно удоволствие в свободното си време да решава задачи. *"Неосъществен математик съм, мечтаех да стана най-малкото учителка по математика. Но животът ме завъртя и се разминах с тази мечта. Сега към забравила дори Питагоровата теорема - много време мина оттогава",* въздъхва Димитра Димова. Тя признава, че винаги е откровена и открита и това често ѝ носи неприятности.

- Фелдшер Димова, на 26 юли тази година заедно с фелдшер Димитър Алексиев, успяхте да помогнете на родилка при преждевременно раждане. Бебето, макар и недоносно проплака и оцеля. Моля Ви разкажете за този необичаен случай?

- Нека не се броим за герои. Такива случаи не са рядкост за работещите в Спешна помощ. В този ден бях в амбулаторията заедно със санитарката Теодора Петрова, когато докараха непозната немощна бременна с обилно кървене, с неясен статус, много бледа и в сопорозно състояние. Раждането беше започнало още в дома на жената, околоплодните води бяха изтекли, но бременната и придружителите ѝ скриха за това. Предния ден тя е била в болница, но отказала да бъде хоспитализирана. Напрежението беше на предела. В момента нямаше наличен санитарен транспорт, колегатата ми фелдшер Димитър Алексиев беше на адрес извън града. Веднага започнах мониторинг контрол, кардио-пулмонална реанимация, венозен път, възстановяване на сърдечната функция,

ИНТЕРВЮ

Фелдшер Димитър Алексиев и санитарката Теодора Петрова малко след раждането на бебето. Момиченцето тежи едва 850 грама и си поема дъх след като фелдшер Алексиев многократно аспирира дихателните му пътища и подава кислород. "Ноздрите му бяха толкова малки, колкото пълнител на химикал ", сподели той по-късно.

Снимка: Про Нюз Добрич

с една дума направих всичко възможно за да стабилизирам пациентката. Колегата Алексиев успя да дойде навреме и да "хване" новороденото – момиченце, което бе само на 6 месеца, но вече беше поело пътя към днешния свят. В спасителната операция здраво рамо дадох и колегите от Районния координационен център и ЦСМП-Добрич. Поисках от РКЦ- Добрич кувьоз, неонатолог и реанимационен екип. В момента това бе невъзможно да се изгълни, но главна сестра Севдалина Мирчева реагира адекватно, както винаги, и изпрати линейка с опитната реанимационна сестра Нина - работи в Отделението по анестезия и интензивно лечение на МБАЛ - Добрич. Бебето се оказа държеливо и остана под грижите на медицинските екипи в Добричката болница 2 дни, след което бе прехвърлено в Отделението по неонатология на УМБАЛ "Св. Марина" - Варна.

Всичко мина благополучно! Екипната работа спаси всички ни! Господ беше с нас! Изключително благодарна съм на колегите! Не искам да си помисля какво щеше да стане, ако изходът беше друг.

Дадохме публичност на случая, за да чуят медиите, че Спешна помощ работи и спасява човешки животи! Получихме поздравителен адрес от народните представители за нашия регион Даниела Димитрова и Пламен Манушев от ГЕРБ.

- Бихте ли споделили за други заплетени и трудни случаи във Вашата практика?

- Помня един случай с 40-годишен мъж с кардиогенен шок, съчетани травми от ПТП. Веднъж дойде майка с тримесечно бебе, което бе получило алергичен шок. Успях да го стабилизирам. После дълги години майката идваше да ми благодари и носеше дребни подаръци. Но не подаръците са важни, а добрата дума. Трогват ме жестове на благодарност от пациенти, които срещам случайно. Жената на един пациент с тежък инфаркт, за който се погрижих, по-късно, когато ме видя в театъра, спонтанно ме прегърна. Такива жестове наистина топят сърцето! Трогват ме дори и съвсем дребни жестове като този някой познат да ми отстъпи място, за да си купя закуска с думите: "Мини, твоята работа не може да чака!"

- Има ли хора, от които сте научили важни неща за професията?

- Да! Много съм благодарна на трима невероятни лекари, които са уникални и като хора! Те бяха наши консултанти. Първа сред тях е д-р Стоянка Господинова - отличен терапевт, нефролог с опит, много ерудирана, точна и отговорна – допреди 5 години завеждаше отделение в МБАЛ-Генерал Тошево.

ИНТЕРВЮ

След закриването на болницата д-р Господинова започна работа в Медицинския център на града. Тя винаги откликваше, когато се допитвахме до нея за нашите пациенти в случай на нужда. Друг наш консултант беше д-р Кирчо Кирчев, който вече е покойник. Работеше в консултативен травматологичен кабинет и много пъти сме се допитвали до него. Преди да стане лекар той е бил фелдшер и винаги се отнасяше с много търпение и голямо разбиране към нас. Много ми е помагал и д-р Гого Димитров - бивш шеф на Спешното приемно отделение в МБАЛ - Добрич, който сега работи във Варна. Всички, които споменах са ни научили на много неща. Сега системата не ни осигурява консултанти - пак се допитваме до някои лекари, но разчитаме на тяхната добра воля.

- Медицинските професии изискват работа в екип. Във Филиал Генерал Тошево има ли добра стиковка на екипите?

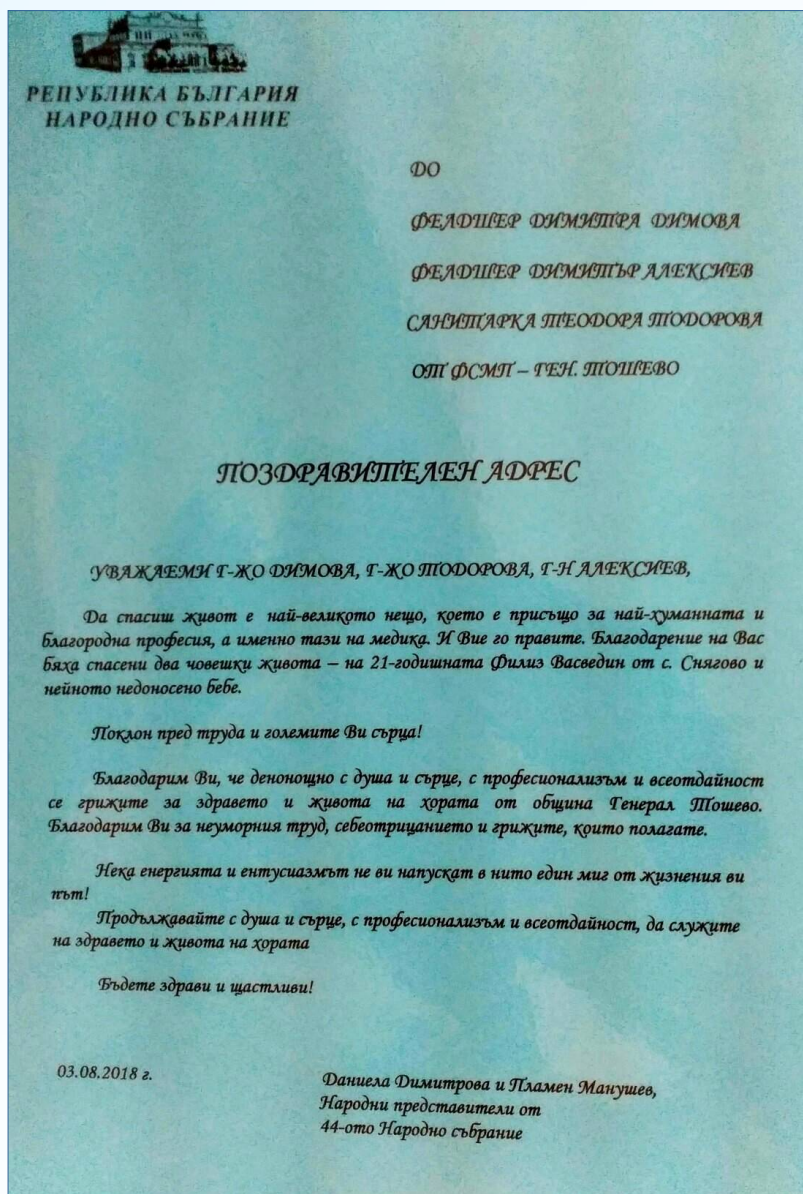
- Съвременната медицина е невъзможна без екипна работа. Това разбира се важи и за работещите в центровете за спешна медицинска помощ. В продължение на 15 г. съм работила в екип с фелдшер Велико Георгиев - разбирахме се само с поглед, с половин жест - така бяхме свикнали един с друг. През последните години поради липса на достатъчно кадри не можем да сформираме ритмично постоянни екипи. Половината от работещите в нашия филиал са в пенсионна и предпенсионна възраст. Отскоро при нас работи един лекар, фелдшерите сме шестима, от които трима са пенсионери. На мен също ми предстои пенсиониране. Оказва се, че само двама фелдшери са в активна трудова възраст - Велико Георгиев, за който ви споменах е на 47 години. Другият е на 53 г. Във филиала работят също четири медицински сестри, които при нас са на втори договор. Всъщност всички специалисти работят на още едно място. Бих искала да спомена и шофьорите на линейките, които получават заплати близки до минималната работна заплата, но са отзивчиви и винаги ни помагат с критични ситуации.

- А какво ще стане, когато един ден пенсионерите си останат въкъци?

- Това е сериозен въпрос, за който отговорните институции трябва да търсят своевременно решение. При нас млади хора не са постъпвали на работа, а и не виждам такава перспектива.

- В Медицински университет - София предстои да се дипломира първият випуск лекарски асистенти. Те нали се подготвят за работа в спешните центрове?

- По принцип е така, но едва ли ще дойдат при нас, по-скоро ще заминат в чужбина. Както това напра-

ИНТЕРВЮ

виха моя син и снаха ми, които заминаха за Германия с двете си деца.

- Какво работят там?

- Синът ми е инженер по телекомуникации, а снаха ми работи като кардиохирургична сестра - преди да заминат работеше в УМБАЛ "Св. Анна" - София. От 5 години са в Германия и се чувстват много добре. Ходила съм им на гости за по 10-ина дни - наистина там животът е уреден, а и някои неща са по-евтини, отколкото тук.

- Не Ви ли липсват?

- Разбира се, че ми липсват. Но от друга страна съм спокойна, че там се чувстват добре. Внучката ми тази година ще бъде първокласничка, а внукът - догодина. И двамата говорят отлично български и немски. Често разговаряме по скайпа или месинджъра.

- През февруари тази година БАПЗГ подкрепи искането на КТ "Подкрепа" за по-висока ставка на нощния труд. Вие полагате непрекъснато нощен труд, какво мислите по този въпрос?

- В момента получаваме по един лев на час за нощно дежурство. Допълнителното заплащане се отнася само за часовете от 22:00 часа до 6:00 часа сутринта.

Част от екипа на ФСМП - Генерал Тошево по време на тържество.

С колегите ми подписахме петицията за достойни условия и заплащане на нощния труд. Но трябва да се помисли и за други неща. Например паричният стимул за тежки условия на труд е 36 лева и не е повишаван от години - преди време беше 1% от работната заплата, а сега той не е дори 1% от минималната работна заплата. Основните ни заплати от началото на годината се повишиха, но не с очакваните 20%, а с 6,8%. Заплатите на шофьорите на линейки пък се вдигнаха незабележимо – едва с 2,5%.

От няколко години в Генерал Тошево няма звено за неотложна помощ и пациенти нуждаещи се от такава помощ търсят нас в почивните дни и нощните часове, когато джипитата не работят и не се обаждат на телефоните си. Има един неотложен кабинет, но той е за планови манипулации, за които записването става до 16:00 часа в петък. За всички останали случаи личните лекари имат сключен договор с дежурен кабинет в Добрич, но за да стигнат до там хората трябва да пътуват 25-30 километра. Това изисква време и пари, затова търсят нас. Създава се напрежение, тъй като ни търсят много пациенти, които не са

ИНТЕРВЮ

спешни - например с температура, с болки в гърлото и т. н. В същото време аз или мой колега можем да бъдем на адрес за спешен случай и тогава се получава недоволство у тези хора, някои от тях реагират агресивно.

- Вие били ли сте обект на агресия?

- Да, това е ежедневие в спешните центрове. Идват пияни, ругаят, обиждат. Нападаха ни да крадат опигати през прозореца...

- Потърсихте ли помощ?

- Да, от полицията винаги се отзовават, когато им подем сигнал.

- Ваши колеги от Центровете за спешна медицинска помощ в София, Враца и Монтана и от Филиала на спешна помощ в Своге бяха първите, които оказаха помощ на пострадалите при тежкия инцидент в Искърското дефиле. Какво бихте казали за тяхната работа и работата на медицинските екипи в болниците, които приеха ранените за лечение?

- Аз се прекланям пред тях! Само медик може да ги разбере!

- Какви промени според Вас би трябвало да се предприемат, за да работи българската здравна система по-добре в интерес и на медиците, и на пациентите?

- Спазването на ясни правила и работеща денонощна неотложна помощ. В противен случай ще продължим да бъдем буфер на не добре работещата здравна система.

Много важно е също медиците да станат по-толерантни, да не търсят само сензации, да показват и добрите случаи в медицината. Нека не ни представят като погребална агенция, защото ние реално помагаме на хората! И нека журналистите да повишат здравната си култура. В сутрешния блок на една телевизия чух от водещата как първата глътка кислород била подадена с аспиратор. Коментарът е излишен.

Разговора води Румяна Милева

Публикувано в Електронния бюлетин на БАПЗГ, брой 8/2018 г.